

آیین رسیدگی دوپینگ در دیوان داوری ورزش و تاثیر آن بر سلامت ورزش

سجاد ابرقویی نژاد: دانشجوی دکتری رشته حقوق بین الملل، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران ،
لیلا رئیسی: دانشیار گروه حقوق بین الملل، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران. (* نویسنده مسئول) raisi.leila@gmail.com
مسعود راعی: دانشیار گروه حقوق ، واحد نجف آباد ، دانشگاه آزاد اسلامی ، نجف آباد ، ایران.

چکیده

کلیدواژه‌ها

دوپینگ،
دیوان داوری ورزش،
سلامت

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳

تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۰۵/۲۸

زمینه و هدف: قهرمانی‌های ورزشی در حالی که موجبات پول، شهرت و محبوبیت را فراهم می‌کنند، جایگاه بروز انواع خطرها، از جمله دوپینگ و محرومیت‌های طولانی از ورزش نیز می‌باشد. بنابراین هدف مطالعه بررسی آیین رسیدگی دوپینگ در دیوان داوری ورزش و تاثیر آن بر سلامت ورزش ناشی از عملیات ورزشی در سطح بین‌المللی انجام گرفت.
روش کار: در این مطالعه با رویکرد تحلیل موردی به رویه‌های دیوان داوری ورزش در مقابله با دوپینگ در ورزش پرداخته شد. مورد مطالعه برخی از آرای دیوان در پرونده‌های مربوط به دوپینگ و ساز و کارهای تأسیس و اقدام آن بود.
یافته‌ها: در مسابقات المپیک و کلاسی داوطلب و با صلاحیت به صورت رایگان در دادرسی‌ها شرکت می‌کنند. نظام حقوقی دیوان داوری ورزش به منظور ایجاد یک محیط مناسب و مطمئن برای حل و فصل اختلاف‌های ورزشی به صورت مستقل و بی‌طرفانه تشکیل شده است.
نتیجه‌گیری: دیوان داوری ورزش در حوزه حقوق بین‌الملل ورزش، با رویه قضایی خویش و توسل به برخی اصول و هنجارهای مشترک، نشان داده است که در راستای روند جهانی شدن و در تلاش برای تثبیت برخی اصول مشترک به عنوان یک مرجع داوری در مقوله حقوق بین‌الملل ورزش تاثیرگذار و موفق بوده است. رویه دیوان در رأی صادره در پرونده‌های دوپینگ ورزشکاران مؤید این امر است.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Abarghoueinejad S, Raisi L, Raei M. Doping Procedure in CAS And its Effect on Sports Health. Razi J Med Sci. 2022;29(5): 152-162.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با **CC BY-NC-SA 3.0** صورت گرفته است.

Original Article

Doping Procedure in CAS And its Effect on Sports Health

Sajjad Abarghoueinejad: PhD Student in International Law Public Law, Isfahan Branch, Islamic Azad university, Isfahan, Iran.

Leila Raisi: Associate Professor, Department of International Law, Isfahan Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran. (* Corresponding author) raisi.leila@gmail.com

Masoud Raei: Associate Professor, Department of Law, Faculty of Law, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.

Abstract

Background & Aims: Globalization does not know the subject; In the same way that it goes beyond borders and cultures and it Brings people closer to each other. Such a process by accepting the divergence of national laws in its own way, pluralism is considered a subject of international law. Doping is a term used to describe prohibited procedures in sports in relation to substances and methods used with the aim of improving sports performance. Doping as a concept in sports is relatively new. Sport as an organized activity is governed by rules that are accepted by the people who participate in this activity. Any activity that does not take place under an agreed set of rules is not considered sport. These rules define the desired sport or game and specify the boundaries of the playing field. determine the rating; They describe the equipment that can be used in this sport; They announce the penalties for violating these rules, and in short, these rules provide players with everything they need to know for the said sport. From the middle of the 20th century, serious attention was paid to the growing use of energy-enhancing substances in sports. For international sports federations, they established rules to prohibit the use of some substances. Although the International Olympic Committee had no executive role in the management of sports at the international level except for the Olympic Games, which are held only for two weeks every four years, they expressed concern about this issue. These concerns were heightened by the problems that followed the death of a Danish cyclist on the road during the 1960 Rome Olympics. The World Anti-Doping Agency undertook the task of analyzing all existing anti-doping rules and developing a consensus towards a single set of rules applicable to all sports, athletes and countries. This meeting was achieved in March 2003 during the second world conference on doping in sports under the title of World Anti-Doping Rules. Of course, the governments were slow to approve this set of regulations. They sought to negotiate and approve an international convention within the framework of UNESCO, which was approved by 191 countries at the 33rd session of the UNESCO General Conference on October 19, 2005. This convention entered into force in February 2007. This convention stipulates that the member states should base their work on the global anti-doping regulations document to combat doping in sports. Therefore, for the first time in the history of sports authorities and public authorities who dealt with the issue of doping in sports, A single set of rules was voted on. However, it should not be forgotten that the document of the set of global anti-doping regulations could not be implemented globally because many professional sports leagues and organizations outside the Olympic area refused to accept it and faced the issue of doping through their capacities. The official text of the World Anti-Doping Rulebook is kept by the World Anti-Doping Agency and is published in English and French. According to the first paragraph of Article 24, if there is a conflict between the English and French versions, the English version is preferable. According to the third paragraph of the same article, the said text should be interpreted as an independent text without reference to the laws of any of the member states. The sixth paragraph of Article 24 states that the purpose, territory and organization of the World Anti-Doping Program and the document of the World Anti-Doping Regulations and related definitions should be considered as an integral part of the said document. Of course, any of the signatories of the document of the

Keywords

Doping,
Court of sports arbitration,
Health

Received: 11/06/2022

Published: 19/08/2022

World Anti-Doping Regulations, based on the seventh paragraph of Article 23, can withdraw from this document after six months have passed from their written notification to the World Anti-Doping Agency. Nevertheless, more doping cases arose. Specially the Russian doping scandal before Rio Olympic Game (2016) IOC decided to establish new CAS Division (Anti-Doping Division). CAS-ADD started working in Rio Olympic Games. CAS-ADD works under Swiss Law and accept doping-related matters, appoint a panel (independent and qualified), rule on WADA code and general principles of law (due process and procedure law), decision making within 24 hours-if necessary after the game, jurisdiction over subsequent retesting of samples during games. CAS demonstrated independence and capability in Rio games. In this study, with the approach of case analysis, we have dealt with the procedure of the sports arbitration court against doping in sports. The subject of study is some of the decisions of the court in the cases related to doping and its establishment and actions. This review shows that the court tries to establish the international rules through handling such cases to help and play a positive role as an authority to deal with international disputes.

Methods: This study, with the approach of case analysis, we have dealt with the procedures of the sports arbitration court against doping in sports. The subject of study is some of the decisions of the court in the cases related to doping and establishment and actions. The following model has been taken into consideration as the conceptual framework and method of the present study.

Results: In this study, the special department guarantees the resolution of disputes quickly, fairly and free of charge, and all claimants can benefit from consulting services. In the Olympic competitions, voluntary and competent lawyers participate in the proceedings for free. The legal system of the Sports Court of Arbitration has been formed in order to create an appropriate and safe environment for solving sports disputes independently and impartially.

Conclusion: In general, it can be said that answering many of the challenges raised in this field still requires the development of the procedure of the court of arbitration for sports, more attention of national committees and federations to the category of international sports rights and The place of these laws is in international law, which is moving towards greater convergence of laws and not divergence between the norms of national and international law in the direction of globalization. In this direction, greater transparency in issues such as doping, which is linked to the regulations of international human rights and international trade in this field, and which follows a more complex structure day by day, with the help of the advancement of science and knowledge and resorting to modern technologies. It can contribute to greater transparency in this area and the realization of unity among the norms.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Abarghoueinejad S, Raisi L, Raei M. Doping Procedure in CAS And its Effect on Sports Health. Razi J Med Sci. 2022;29(5): 152-162.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

مقدمه

ورزش از جنبه های مختلفی، زندگی فردی و اجتماعی انسانها را تحت تأثیر قرار داده و در مسائل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، بسیاری از مردم و سازمانها را به شیوه های گوناگون درگیر خود ساخته است. دیدگاه مدرن در ورزش مبتنی بر این فرضیه است که ورزش ذاتاً خوب و پاک است و بر این مسئله تأکید دارد که این خوبی و پاکی ذاتی ورزش میتواند به کسانی که با آن در ارتباطند منتقل شود و همین امر میتواند منجر به بهبود وضع جوامع و پیشرفت افراد شود (۱). ورزش فرصتهایی برای حرکت اجتماعی خلق کرده و به ملتها امکان متحدشدن در پشت ورزشکاران خارقالعاده را در زمینهای مشکلات و بدبختی داده، محرک نوآوریهای تکنولوژیکی بوده و به افراد الهام بخشیده تا مرزهای عملکرد انسانی را بیازمایند (۲). در میان انواع مختلف تهدیدات ورزش، استفاده از داروها در مسابقات به صورت گستردهای از مهمترین تهدیدات محسوب میشوند و احکام صادره و محرومیت های اعمال شده برای ورزشکاران علی الخصوص در دیوان داوری ورزش، تلاش برای مدیریت صداقت در ورزش از طریق مدیریت دارو در ورزش، باعث شده این حوزه به عنوان مهمترین تهدید عمده از منظر نهادهای ورزشی و دولتها محسوب شود. اهمیت تهدید ایجاد شده به واسطه دارو در ورزش باعث شده هم نهادهای ورزشی و هم دولتها به سمت همکاری بینالمللی سوق پیدا کنند که در خیلی از حوزه های دیگر روابط بینالمللی، این سطح همکاری قابل مشاهده نیست. در این راستا، نگاهی اجمالی به عرصه های ورزشی در سالهای اخیر نشان دهندهی این واقعیت تلخ و ناگوار است که مصرف داروها، هورمونها، مواد غیرمجاز و محرک روز به روز بیشتر میشود و محرومیت ها و عدم آشنایی با نحوه رسیدگی به این تخلف، از مهمترین مشکلاتی که ورزش را در سطح ملی و بینالمللی تهدید میکند، افزایش استفاده از داروهای نیروزا و عدم آشنایی با رسیدگی به این تخلف است (۳). لذا افزایش استفاده از مواد نیروزا، گستردگی و تنوع و پیامدهای ناگوار مصرف این قبیل مواد که محازات حقوقی و محرومیت ها را بدنبال دارد موجب شد که سازمان فرهنگی، علمی و آموزشی سازمان ملل متحد در سال 2112 کنوانسیون بینالمللی مبارزه با دوپینگ

در ورزش را به تصویب برساند که دولت جمهوری اسلامی ایران هم به آن ملحق شد، اما در کشورمان به موازات رشد ورزش حرفهای و آماتور و نیز بهبود چشمگیر جایگاه اجتماعی و اقتصادی ورزشکاران خبره، پدیدهی دوپینگ به طور روزافزونی افزایش یافته و مشکلات زیادی برای ورزش کشور بار سنگین حقوقی برای این موضوع اجتماعی به بار آورده است (۴). از طرفی در سطح جهانی نیز رسواییهای دوپینگ تعدادی از ورزشها را تحت تأثیر قرار داده است و این حوادث تهدیدی برای یکپارچگی ورزش در سطح ملی و جهانی محسوب میشود. به همین دلیل، سازمانهای ورزشی و دولتها قوانین و مقررات را معرفی کردهاند تا از این طریق استفاده از داروهای غیرمجاز افزایش دهندهی عملکرد ورزشی و غیرورزشی را ممنوع کنند و در صورت اسفاده از مواد نیروزا به محرومیت های طولانی مدتی محکوم شوند. بنابراین، میتوان چنین ادعان داشت که عدم تعهد سازمانی، متفاوت و گسترده بودن نظرات و ایدهها برای مدیریت مقابله با دوپینگ، عدم وجود اطلاعات قابل اعتماد و موثق و دادههای تجربی برای طراحی و اجرای سیاست مناسب برای مقابله با دوپینگ و عدم آشنایی با آیین رسیدگی و نبود دانش تخصصی حقوقی در مورد محرومیتها و مجازاتهای آن باعث شده اند که راهبردهای مؤثر برای مقابله با دوپینگ در ورزش به تعویق بیفتد (۵). از این رو، پژوهش حاضر در راستای تحقق راهبردهای مؤثر برای مقابله با دوپینگ در ورزش و نحوه شکلی رسیدگی به تخلفات دوپینگ با هدف آشنایی عمیق تر در مبحث حقوق ورزشی دوپینگ در بین ورزشکاران ملی، مدیران، حقوقدانان و مدیریت بهتر از آن انجام می شود. براساس قانون جهانی ضد دوپینگ هر نوع ماده یا روشی برای افزایش عملکرد که ویژگیهایی نظیر پتانسیل افزایش عملکرد، تهدید سلامتی و تخطی از روح ورزش را دارا باشند، به عنوان نقض قانون ضد دوپینگ شناخته میشود. یکی از نخستین تعاریف سازمانی در سال 1929 توسط کمیته بینالمللی المپیک و به این صورت ارائه شده است: استفاده از مواد و تکنیکها به هر شکل یا کمیت نامعمول یا غیرطبیعی برای بدن با نیت کلی رسیدن به افزایش مصنوعی و غیرشرافتمندانه کارایی در رقابت. همچنین، در تعریف دیگری، استفاده از مواد غیرمجاز

و اقدام است (۱۰). مهمترین چالش و مشکل تضعیف کننده ی اقدامات ضد دوپینگ مربوط به عدم تعهد برخی از دولتها و فدراسیونهای بینالمللی مهم است. مکانیسمهای روانشناختی مربوط به دوپینگ در ورزش را مورد بررسی قرار دادند (۱۱) و نتایج حاکی از آن بود که بین جو کنترلی، انگیزش کنترل شده با نگرش آشنا با بار حقوقی نسبت به استفاده از مورد نیروزای افزایش دهندهی عملکرد، رلبطهی مثبت معناداری وجود دارد (۱۲). همچنین، عدم تعهد اخلاقی بر نگرش نسبت به دوپینگ در ورزش تأثیر مثبت معناداری داشت (۱۳) با توجه به اهمیت و نقش ورزش در حوزهی بینالمللی و حضور ورزشکاران بدون دوپینگ در رویدادهای بینالمللی به نظر می‌رسد دستیابی به این امر در گرو شناسایی عوامل ایجاد این پدیده می‌باشد، این معضل در اکثر رشته‌های ورزشی مشکلاتی را برای ورزشکاران، تیمها و فدراسیون‌ها در سطوح مختلف ایجاد کرده است، احکام صادره و آمار محرومیت‌های سنگین، بلندمدت و ممنوع از فعالیت شدن برخی از ورزشکاران در رشته‌های مختلف ورزشی حاکی از ارتکاب به دوپینگ می‌باشند (۱۴). به نظر می‌رسد همچنان شکاف اصلی در مقابله با پدیده دوپینگ، عدم وجود یک برنامه‌ی جامع و یکپارچه برای شناسایی دلایل و عدم آشنایی با نحوه رسیدگی شکلی تخلفات دوپینگ و نبود راهکارهای مدیریتی و پیشگیری از این پدیده می‌باشد، لذا هدف اصلی در پژوهش حاضر آشنایی با آیین رسیدگی به دوپینگ در دیوان داوری ورزش و سازمان‌های درگیر در موضوع دوپینگ در حوزه بین الملل است و چگونگی روند رسیدگی دیوان داوری ورزش در دوپینگ و تاثیر آن بر سلامت ورزش است.

یافته‌ها

دوپینگ در ورزش با ارزش‌های جنبش المپیک و روح ورزش مغایرت دارد و مبارزه با آن از مهم‌ترین اقدامات کمیته بین‌المللی المپیک است که منجر به تأسیس بخش مبارزه با دوپینگ دیوان داوری ورزش در مسابقات المپیک ریو گردید. دادرسی با رعایت حقوق فرد یا سازمان متهم به دوپینگ تحت قانون

برای افزایش عملکرد ورزشی، دوپینگ شناخته می‌شود (۶). امروزه آژانس جهانی ضد دوپینگ، تعریف جامعتری ارائه داده است و دوپینگ را به‌عنوان وقوع یک یا چند تخلف از قوانین ضد دوپینگ به شرح ذیل قلمداد می‌کند: وجود یک ماده غیرمجاز یا متابولیتها یا نشانگرهای آن در نمونه اخذ شده از ورزشکار؛ استفاده یا اقدام به استفاده از یک ماده یا روش غیرمجاز؛ امتناع، غیبت یا طفره رفتن از شرکت در نمونه‌گیری بدون دلایل قانع کننده (۷). برخورداری از اطلاعات در حوزه دوپینگ به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر عدم تمایل به دوپینگ می‌باشد. آگاهی افراد در خصوص دوپینگ سبب می‌گردد تا ورزشکاران به شکل کنترل شدهای در خصوص مواد نیروزا عمل نمایند. در همین زمینه اطلاعات و وجود دانش مناسب نسبت به این مواد در میان ورزشکاران ضروری می‌باشد. آنان مشخص نمودند که بهبود برنامه‌های حقوقی ورزشی سبب می‌گردد تا در مرحله اول دانش و اطلاعات ورزشکاران در خصوص مواد نیروزا ارتقاء یابد و از منظر ارزشی، ورزشکاران را تحت شعاع بار حقوقی آن قرار ندهد (۸). دیوان داوری ورزش بر اساس تکالیفی که بر عهده دارد و این تکالیف را از مبادی مختلفی کسب کرده است برخی از آن‌ها را از سازمان جهانی مبارزه با دوپینگ، کمیته ملی المپیک و حقوق مختلف از جمله حقوق بین‌المللی و به طور خاص از حقوق سوییس کسب کرده است. در این راستا دیوان داوری ورزش در مقابله با دوپینگ ساز و کارها و رویه‌های مختلفی را اتخاذ و بر اساس آن‌ها عمل می‌کند. اصولی مانند اصل تناسب، برابری، منفعت عمومی و... از جمله این اصول هستند. الگوی زیر به عنوان الگوی مفهومی و روش مطالعه حال حاضر مدنظر قرار گرفته است (۹). رعایت این اصول و رویه‌ها سبب شده است تا این دیوان به عنوان حکمیت در عرصه ورزش در نظر گرفته شده و آرای آن الزام‌آور و در راستای احقاق حق و رعایت عدالت تلقی شود. در این مطالعه با رویکرد تحلیل موردی به رویه‌های دیوان داوری ورزش در مقابله با دوپینگ در ورزش پرداخته‌ایم. مورد مورد مطالعه برخی از آرای دیوان در پرونده‌های مربوط به دوپینگ و ساز و کارهای تأسیس

ممنوع با روش ممنوع توسط یک ورزشکار امتناع از عدم رایه نمونه آزمایش بدون هیچ توجیه قانع کننده در صورت دریافت اخطاریه جمع آوری نمونه آزمایش نقض شرایط مربوط به در دسترس بودن یک ورزشکار برای انجام آزمایش در زمانی که خارج از دوره زمانی رقابت ها بسر می برد. دخالت پنهانی با شروع به مداخله غیر قانونی در هر یک از مراحل فرایند کنترل دوپینگ، تحت تصرف مواد ممنوع با روشهای ممنوع از جمله خرید مواد ممنوع برای یک دوست و رد و بدل کردن یا شروع به قاچاق مواد و روش های ممنوع داشتن. و یا اجرا با شروع به اجرای برنامه استفاده از مواد با روش های ممنوع برای ورزشکاران دیگر آژانس جهانی ضد دوپینگ مسئول رایه و انتشار فهرست سالیانه مواد و روش های ممنوع در وب سایت خود است. در صورتی که خلاف این مقرر نشده باشد هر فهرست جدید سه ماه پس از انتشار از سوی آژانس لازم الاتباع خواهد بود. بند اول ماده (۱) مواد و روش های ممنوع دو دسته هستند یک دسته مواد و روش هایی هستند. که بدلیل قابلیت آنها به افزایش توانایی در رقابت هایی که ممکن است طی روزهای آینده انجام شود همیشه ممنوع شناخته می شوند. مجموعه دیگر، مواد و روش هایی هستند که فقط در جریان مسابقات استفاده از آنها ممنوع است (۷). آزمایش ممکن است هم در جریان رقابت ها و یا خارج از دوره زمانی مسابقات بعمل آید. بطور کلی رکن بین المللی مسئول انجام آزمایشها بستگی به نوع رقابتها دارد. برای مثال برای مسابقات قهرمانی جهانی فدراسیون بین المللی و برای بازی های المپیک، کمیته بین المللی المپیک ایفای نقش می کنند در مسابقات ملی هم سازمان ملی ضد دوپینگ بر آزمایشات نظارت دارد. وقتی یک سازمان ملی ضد دوپینگ، خواستار انجام آزمایش در یک مسابقه است باید ابتدا از مقام ناظر بر آن مسابقات اجازه بگیرد (۱۲). اگر این اجازه به آن سازمان داده نشود سازمان مزبور میتواند درخواست خود را از طریق آژانس جهانی ضد دوپینگ پیگیری کند. آژانس نباید قبل از مشورت و اطلاع رسانی به مقام ناظر بر مسابقات نسبت به صدور مجوز اقدام نماید (۱۵). انجام آزمایشات در زمان خارج از دوره مسابقات

سوییس که احترام به حقوق شخصی فرد و رعایت اصل تناسب در تعیین مجازات و اصول عمومی حقوق (ماده ۱۷ قوانین بخش مبارزه با دوپینگ دیوان داوری ورزش) و انجام تشریفات قانونی (ماده ۱۰ قوانین بخش مبارزه) را دربر دارد، صورت می گیرد. نظام حقوقی دیوان داوری ورزش یک تریبون آزاد و قابل دسترس برای هر دو طرف دعوی را فراهم آورده است. از جمله ورزشکارانی که صلاحیتشان برای شرکت در رقابت های بین المللی ورزشی از سوی کمیته بین المللی المپیک یا بر اساس قوانین فدراسیون های بین المللی ورزشی رد شده است. بخش ویژه حل اختلافها را به صورت سریع، منصفانه و رایگان تضمین می کند و همه مدعیان می توانند از خدمات مشاوره ای بهره مند شوند. در مسابقات المپیک وکلای داوطلب و با صلاحیت به صورت رایگان در دادرسی ها شرکت می کنند. نظام حقوقی دیوان داوری ورزش به منظور ایجاد یک محیط مناسب و مطمئن برای حل و فصل اختلاف های ورزشی به صورت مستقل و بی طرفانه تشکیل شده است. دیوان داوری ورزش در حوزه حقوق بین الملل ورزش، با رویه قضایی خویش و توسل به برخی اصول و هنجارهای مشترک، نشان داده است که در راستای روند جهانی شدن و در تلاش برای تثبیت برخی اصول مشترک به عنوان یک مرجع داوری در مقوله حقوق بین الملل ورزش تاثیر گذار و موفق بوده است. رویه دیوان در رأی صادره در پرونده های دوپینگ ورزشکاران مؤید این امر است.

بحث

این امر ثابت شده است که نمی توان به یک تعریف حقوقی رضایت خیش درباره دوپینگ دست پیدا کرد لذا تعریف به مصداق از مواد و روش هایی که توسط متخصصین فهرست شده است راهکار مقبول موجود است. به همین دلیل به موجب ماده یک سند مجموعه مقررات جهانی ضد دوپینگ دوپینگ به عنوان تحقق یکی از مواد نقض قاعده ضد دوپینگ که در ماده ۲ ذکر شده توصیف گردیده است. به عبارت دیگر دوپینگ یعنی وجود یک ماده ممنوع با ترکیبات آن در نمونه آزمایش ورزشکار استفاده یا شروع به استفاده یک ماده

دهد که مرجع رسیدگی کننده به قضیه به سطح رضایت مطلوبی برای تصمیم گیری دست پیدا کند. معیار جلب رضایت در جایی بین توازن احتمالات در پایین ترین سطح و دلیل مثبت فراتر از تردیدی معقول در بالاترین سطح قرار میگیرد (۱۱). هیات های رسیدگی کننده از اعمال استلندارهای کیفی درباره اثبات امر دوپینگ خودداری کرده اند. اما نحوه استدلال آنها حکایت از آن میکند که معیار جلب رضایت به استلندارد عالی تر نزدیک تر است تا اینکه به استانه پایین تر نزدیک باشد. اوله ای که در پاسخ از طرف منتهم به تخلف دوپینگ ارایه میشود در استلندارد پایین تری از توازن احتمالات قرار می گیرد که الله این امر دو استشنا دارد. اول اینکه وقتی یک ورزشکار درصده آن است که مجازات کستری را درباره استفاده از مواد خاصی که توام با هیچ قصد نیروزایی نبوده تحمل کنند. بند چهارم ماده (۱۰) و دوم زمانی که شرایط وخیم باشد ممکن است تخلف سرای بنار اول که معمولا همراه با دو سال تعلیق است به تعلیق چهار ساله تبدیل شود. (بند ششم ماده (۱۰) در هر دو مورد ورزشکار بار اثبات جلب رضایت را بر عهده خواهد داشت.

مجازاتهای نقض قواعد ضد دوپینگ

آژانس جهانی ضد دوپینگ در مورد تبعیت از سند مجموعه مقررات جهانی ضد دوپینگ نظارت دارد مگر با رضایت آژانس ترتیب دیگری اتخاذ شده باشد. هر یک از امضا کنندگان این سند ملزم به ارایه گزارشهای دو سالانه به آژانس هستند که در این گزارش دلایل خود را در مورد هر عدم تبعیت از سند ارایه می دهند. این گزارش ها باید توسط هیئت امنا تایید شوند (۴). آژانس ملزم است قبل از گزارش هر مورد عدم تبعیت با طرف امضا کننده مذاکره کند. آژانس جهانی ضد دوپینگ اختیاری جز نظارت بر فعالیت های امضا کنندگان در خواست اطلاعات بیشتر و گزارش موارد عدم تبعیت به سازمانهای ذیربط ندارد. در ضمن آژانس مسئول نظارت بر روند تکامل تدریجی و پیشبرد سند مجموعه مقررات جهانی ضد دوپینگ است که در این فرایند کلیه ورزشکاران امضا کنندگان و دولت ها مشارکت دعوت می شوند. در صورتی که خواهد ضد دوپینگ در جریان

باید تحت نظارت هم سازمان بین المللی و هم سازمان ملی صورت گیرد. سازمان ملی ضد دوپینگ از صلاحیت انجام زمایش نسبت به کلیه ورزشکارانی که در آن کشور حضور دارند یا کلیه اتباع، مقیمان ارندگان جواز یا اعضای سازمان های ورزشی آن کشور برخوردار است. فدراسیون های ن المللی نسبت به ورزشکارانی که عضو فدراسیونهای ملی آن هستند یا در رقابت ای آنها شرکت می کنند صلاحیت دارد. البته آزمایشات باید مطابق استلنداردهای ن المللی انجام گیرد. بند دوم ماده (۵) فقط آزمایشگاههایی که از سوی آژانس جهانی بد دوپینگ معتبر شناخته می شوند مجاز به تحلیل نتایج آزمایش در مورد مواد ممنوع هستند مگر به طور استثنایی یک آزمایشگاه از آژانس جهانی ضد دوپینگ تایید بگیرد.

موضوعاتی در رابطه با دوپینگ مسئولیت مطلق

اصولا ماهیت دوپینگ امری است که یک رفتار مخفی عامدانه تلقی میگردد قصد به عنوان یکی از ادله قاطع میباشد که تحصیل آن غیر ممکن است. لذا در طول زمان قاعده مسئولیت مطلق پذیرفته شده است (۵). ورزشکاران مسئولیت دارند که از قواعد ضد دوپینگ مطلع باشند و از سیاستها و مقرراتی که متعاقباً توسط آژانس جهانی ضد دوپینگ به اجرا در می آید تبعیت کنند. تخلف دوپینگ محرز خواهند بود اگر وجود مواد ممنوع با ترکیبات آن در نمونه آزمایش ورزشکار یافت شود. لازم نیست مقامات ورزشی وجود قصد از سوی ورزشکار را ثابت کنند. با اینکه ثابت کنند که مواد نیروزا عملا منجر به افزایش قابلیت های ورزشکار مزبور شده است. در مورد روشهای ممنوع هم وضع به همین منوال است. تخلف زمانی محرز است که ثابت شود روش مورد نظر بکار گرفته شده یا شروع به استفاده از آن روش محقق شده است. توفیق با عدم توفیق در استفاده با شروع به استفاده از مواد با روشهای ممنوع جنبه تعیین کننده نخواهد داشت.

بار اثبات

در امور مربوط به دوپینگ بر عهده سازمان ضد دوپینگ است. این سازمان موظف است ادله ای را ارایه

لیست عمومی داوران انتخاب میشوند هیچ یک از داوران نمی توانند به عنوان داور شعبه داوری ویژه تشکیل شده در همان مسابقات المپیک حضور داشته باشند. نیست داوران باید قبل از افتتاحیه مسابقات المپیک منتشر گردد این لیست ممکن است متعاقباً توسط هیات ریسه شورای بین المللی داوری ورزش اصلاح گردد. ریاست و معاون ریاست شعبه داوری ضد دوپینگ توسط هیات ریسه شورای بین المللی داوری برای ورزش از بین اعضای شورای بین المللی داوری برای ورزش انتخاب میگردند. ریاست باید از طرفین مستقل باشد و وظایف تصریحی در مقررات را در جهت حسن اجرای وظایف شعبه داوری ضد دوپینگ اجرا نماید معاون نیز باید از طرفین مستقل بوده و وظایف ریاست را در صورت معذوریت وی بر عهده بگیرد.

نحوه رسیدگی در شعبه داوری ضد دوپینگ

مقررات رسیدگی شعبه داوری ضد دوپینگ حسب نیاز به فوریت رسیدگی تا حدودی متفاوت از مقررات داوری ویژه است. طرفین داوری محدود به خواهان و خوانده نمی باشد. ابلاغ از طریق تلفن پیش بینی گردیده است. قابلیت اجرا برای بعد از ابلاغ رای نیز از موارد مصرحه است (۲). اصحاب داوری و اصحاب ذی نفع داوری عبارتند از: . دیپارتمان حقوقی کمیته بین المللی المپیک، ورزشکار با هر شخص مرتبط دیگر مطابق مقررات ضد دوپینگ، کمیته بین المللی المپیک، فدراسیون بین المللی مرتبط، . کمیته ملی المپیک مرتبط، . آژانس جهانی ضد دوپینگ هر یک از اصحاب فوق الذکر میتوانند نماینده یا دستگیری را با در نظر گرفتن مهلت صدور رای انتخاب و معرفی نمایند. نام، آدرس و ایمیل آنها باید جهت ابلاغ در درخواست داوری با نهایتاً در آغاز رسیدگی به شعبه اعلام گردد. بعد از دریافت درخواست داوری ریاست یا معاونت ریاست شعبه دوپینگ با در نظر گرفتن اوضاع و احوال پرونده نسبت به تعیین یک داور از لیست مشخص داوران اقدام می نمایند. در صورتی که درخواست داوری مرتبط با پرونده ای باشد که در شعبه داوری ضد دوپینگ در انتظار رسیدگی است. ریاست یا معاون ریاست ممکن است که اختلاف دوم را به همان هیات داوری انتصابی

یک رقابت صورت گیرد کلیه نتایج حاصل شده بصورت اتوماتیک بی اعتبار می شود و از حمله ورزشکار متخلف، مکلف است کلیه مدال ها و جوایزی را که کسب کرده، بازگرداند. مرحله بعدی مجازات نقض قواعد ضد دوپینگ محرومیت از شرکت در مسابقات است. در صورتی که ارتکاب تخلف استفاده با شروع به استفاده و با در تصرف داشتن مواد و روشهای ممنوع برای بار اول صورت گرفته باشد مدت محرومیت دو سال خواهد بود. برای سایر تخلف ها نظیر امتناع از ارائه نمونه آزمایش یا مداخله پنهانی در روند کنترل دوپینگ محرومیت در سال خواهد بود. ناچاق با شروع به قاچاق و مدیریت امور مربوط به دوپینگ مجازاتی برابر با محرومیت چهار ساله تا طول مدت حیات دارد.

ساختار شعبه داوری ضد دوپینگ

تشکیل این نهاد در جهت ایجاد یک رسیدگی مستقل نسبت به نهادهای ورزشی نظیر کمیته بین المللی المپیک است زیرا تا سال ۲۰۱۶ یک نهاد داخلی کمیته بین المللی المپیک صلاحیت رسیدگی به تخلفات اتهامی ضد دوپینگ را داشت. شعبه داوری ضد دوپینگ، متشکل از ریاست و معاون و داوران میباشد که طبق تشریفات ذیل منصوب و به انجام وظایف مصرحه خود می پردازند (۱۳). ایجاد شعبه داوری ضد دوپینگ در جریان برگزاری مسابقات المپیک بر مبنای مواد ذیل بوده است. ماده ۴-۲-۵۹ منشور المپیک هیئت اجرایی کمیته بین المللی المپیک ممکن است اختیارات خود را به کمیته انضباطی تفویض نماید. ماده ۲-۲- مقررات ضد دوپینگ کمیته بین المللی المپیک با عنایت به ماده فوق الذکر هیئت اجرایی کمیته بین المللی المپیک انجام اقدامات معینی بود و اعمال محرومیت های لازم را به شعبه عمد دوپینگ دادگاه داوری ورزش تعویضی می نماید. شعبه داوری شده و پینگ متشکل از یک رئیس یک معاون و داوران و یک دفتر است که همگی توسط هیات ریسه شورای بین المللی داوری ورزش منصوب می گردند. مطابق ماده ۳ مقررات داوری حاکم بر شعبه داوری ضد دوپینگ هیات ریسه شورای بین المللی داوری برای ورزش لیستی از داوران متخصص در امور ضد دوپینگ را تشکیل می دهد. لیست مذکور از

ممکن است کارشناسی تعیین نماید. با فراهم شدن مدارک با اطلاعات با سایر دلایل را مورد دستور قرار بدهد. همچنین ممکن است تصمیم به عدم پذیرش با پذیرش دلایل ابرازی طرفین بگیرد که در این صورت باید طرفین را مطلع سازد. چنانچه طرف در جلسه حضور نیابد و یا مطابق دستورات هیات اقدام ننماید هیات رسیدگی خود را ادامه خواهد داد. رسیدگی در خارج از محدوده زمانی بازبهای المپیک توسط همان هیات داوری با در نظر گرفتن مهلهای زمانی و حق استماع اظهارات طرفین در یک مهلت متعارف صورت می پذیرد. هیات باید اختیار کامل در مورد در نظر گرفتن کلیه وقایع مربوط به اتخاذ هر تصمیم را داشته باشد.

تصمیمات هیات

هیات باید بر مبنای مقررات ضد دوپینگ کمیته بین‌المللی المپیک مقررات جهانی ضده و پینگ، مقررات فدراسیون‌های بین‌المللی مرتبط مقررات قابل اعمال قانون سوییس و اصول کلی حقوقی نسبت به اختلاف رسیدگی نماید. در جریان برگزاری المپیک هیات باید تصمیم خود را ظرف مهلت ۲۴ ساعت از زمان خاتمه جلسه رسیدگی صادر نماید. در صورت عدم برگزاری جلسه رسیدگی میدا از زمان خاتمه رسیدگی مداری خواهد بود (۱۰). در پرونده‌های استثنایی در صورتی که اوضاع و احوال ایجاب کنند ممکن است رئیس با معاون رییس نسبت به تمدید مهلت صدور رای تصمیم نماید. در خارج از بازی‌های المپیک هیات باید تصمیم خود را در زمان متعارف اتخاذ نماید. در غیر از مواردی که یک داور منصوب گردیده، تصمیمات با اکثریت آرا یا در صورت عدم حصول اکثریت توسط ریاست اتخاذ می گردد. تصمیمات باید کتبی دارای تاریخ و به امضای داور منفرد یا ریاست هیات برسد. اصولاً باید به دلایل نیز اشاره گردد. قبل از امضای رای باید توسط ریاست یا معان شعبه داوری ضد دوپینگ بررسی گردد تا نسبت به اعمال اصلاحات در فرم و همچنین بدون تاثیر بر آزادی تصمیم هیات داوری، نسبت به برخی مسایل ماهوی توجه هیات را جلب نماید. رای باید فوراً به طرفین ابلاغ شود. از تاریخ ابلاغ رای به ایمیلی که در

سرای اختلاف اول ارجاع دهد. در چنین ارجاعی ریاست یا معاون ریاست باید تمام اوضاع و احوال شامل ارتباط پرونده‌ها و میزان پیشرفت پرونده اول را ملحوظ نماید. دفتر شعبه در خواست را به هیات داوری ارجاع نموده و طرفین را از مشخصات داوران مطلع می سازد. در خصوص عدم صلاحیت هرگونه ایراد به عدم صلاحیت باید در ابتدای رسیدگی با نهایتاً در ابتدای جلسه استماع مطرح گردد. هیات داوری با در نظر گرفتن الزامات خاص پرونده و اوضاع و احوال آن و منافع طرفین شامل حق استماع مناسب با عنایت به محدودیت‌ها و سرعت و کارایی جریان رسیدگی را سازماندهی می نماید (۸). چنانچه تشکیل جلسه رسیدگی الزامی باشد شعبه باید به مجرد ارسال مدارک برای طرفین با یک اخطار کوتاه مدت، آنها را به جلسه دعوت نماید. همچنین باید کپی از درخواست به ورزشکار با هر شخص دیگر مرتبط پیوست اخطار باشد. هیات همچنین ممکن است کمیته ملی المپیک با فدراسیون مرتبط با هر شخص یا نهاد دیگر مرتبط با اتهامات ناشی از تخلفات نسبت به مقررات ضد دوپینگ را که طرف داوری نبوده را به جلسه رسیدگی دعوت نماید ناظر مستقل آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ نیز ممکن است در جلسه حضور پیدا نماید. در جلسه رسیدگی باید اظهارات طرفین استماع و در خصوص ادله ابرازی تعیین تکلیف شود طرفین باید ادله ای را که قصد استناد به آنها را دارند را ابراز و همچنین شهود خود را حاضر نموده که فوراً مورد ادای شهادت قرار بگیرند. چنانچه هیات تشخیص دهد که به کفایت از پرونده اطلاع کسب نموده و ورزشکار با شخص مرتبط دیگر از برگزاری جلسه انصراف نماید، هیات ممکن است بدون برگزاری جلسه فوراً اقدام به صدور رای نماید چنانچه طرف داوری درخواست ابراز دلایل اضافی را داشته باشد که بدلائل قانونی در جلسه رسیدگی امکان ابراز آن را نداشته، در حدودی که برای حل و فصل اختلاف لازم است و در صورتی که در مهلت مقرر برای صدور رای ابراز گردد هیات میتواند اجازه چنین امری را بدهد. هیات ممکن است در هر زمان اقدام مناسب نسبت به دلایل و مدارک را اتخاذ نماید. بطور خاص

نتیجه‌گیری

دیوان داوری ورزش در حوزه حقوق بین الملل ورزش، با رویه قضایی خویش و توسل به برخی اصول و هنجارهای مشترک، نشان داده است که در راستای روند جهانی شدن و در تلاش برای تثبیت برخی اصول مشترک به عنوان یک مرجع داوری در مقوله حقوق بین الملل ورزش تاثیر گذار و موفق بوده است. رویه دیوان در رأی صادره در پرونده های دوپینگ ورزشکاران مؤید این امر است با این حال، هنوز پاسخگویی به بسیاری از چالش‌های مطرح در این حوزه نیازمند توسعه رویه دیوان داوری ورزش، توجه بیشتر کمیته‌ها و فدراسیون‌های ملی به مقوله حقوق بین الملل ورزش و جایگاه این قوانین در حقوق بین المللی است که در مسیر جهانی شدن به سمت همگرایی بیشتر قوانین و نه واگرایی میان هنجارهای حقوق ملی و بین‌المللی گام بر می‌دارد. در این مسیر، شفافیت بیشتر در مسائلی چون دوپینگ که با مقررات حقوق بین الملل بشر و همچنین بهداشت بین الملل در این حوزه پیوند خورده است و روزبه روز به مدد پیشرفت علم و دانش و توسل به تکنولوژی های روز از ساختار پیچیده تری تبعیت میکند، که می‌تواند به شفافیت بیشتر در این حوزه و تحقق وحدت در میان هنجارها کمک شایان توجهی نماید.

References

1. Movahhedi Moheb- M. Feasibility of Using the Lā Dararr Principle in the Analysis of Doping Event; Jostar_ Hay Fiqhi va Usuli. 2023; 9(31): 175-208. (in Persian).
2. Kavianifred A, Kavianifred R. The place of ethics in sports society and the mental health of athletes, Conference International New Horizons in Sports and Health Sciences, Tehran, New Horizons Science and Technology Association. 2013. (in Persian).
3. Zanganeh M, Sarikhani A, Zanganeh M. Criminal liability caused by prescribing illegal drugs (doping) in sports with A Look at Iran's Laws and Imami Jurisprudence", Scientific-Research Quarterly of Medical Law.2014: 123. (in Persian).
4. Sharapour M, Kabiri S, Rahmati MM, Riahi MI. social learning process of consumption of energizing

ابتدای رسیدگی به شعبه اعلام گردیده رای نهایی محسوب می‌گردد. چنانچه کمیته المپیک با فدراسیون مربوطه در رسیدگی شرکت نداشته با تصویری از رای را دریافت ننموده باشد، رای جهت اطلاع به آن ها ابلاغ می‌شود. محرمانگی یا انتشار آرا بر مبنای مقررات ضد دوپینگ کمیته بین‌المللی المپیک یا فدراسیون بین‌المللی مربوطه تعیین می‌شود. با در نظر گرفتن اوضاع و احوال حاکم بر پرونده شامل ماهیت و پیچیدگی اختلافات فوریت حل اختلاف و میزان مدارک و مسایل حقوقی که باید مورد تصمیم واقع شوند، حق استماع طرفین و وضعیت ثبت آنها در خاتمه رسیدگی هیات ممکن است تصمیم نهایی خود را در جریان یا خارج از بازی‌های المپیک صادر نماید. هیات همچنین ممکن است رای جزئی در جریان مسابقات المپیک صادر نماید و تصمیم‌گیری در خصوص مسائل باقیمانده را در رای نهایی بعد از مسابقات المپیک انجام دهد. چنانچه هیات در جریان بازی‌های المپیک رای نهایی خود را صادر ننماید مقررات ذیل باید اعمال شوند: اولاً همان هیات داوری متشکله در جریان بازی‌های المپیک رسیدگی را ادامه می‌دهد. ثانیاً بعد از مشورت با طرفین داوری شیوه جریان رسیدگی را مشخص می‌نماید. به مجرد اعلام رای رای فوراً قابلیت اجرا پیدا می‌نماید. هر گونه رای نهایی ممکن است در شیوه داوری ویژه مستقر در بازی‌های المپیک و مطابق مقررات داوری برای بازی‌های المپیک مورد تجدیدنظرخواهی قرار بگیرد. چنانچه فعالیت شعبه داوری ویژه خاتمه یافته باشد. رسیدگی در شعبه داوری تجدید نظر دادگاه داوری ورزش و مطابق ماده مقررات صورت می‌پذیرد. درخواست تجدید نظر باید ظرف مهلت بیست و یک روز از تاریخ ابلاغ رای از طریق ایمیل صورت بپذیرد. هزینه های رسیدگی رایگان است. هزینه‌های داوری خارج از مسابقات المپیک توسط شورای بین‌المللی داوری ورزش تقبل می‌گردد. در صورتی که قسمت عمده رسیدگی داوری خارج از جریان بازی‌های المپیک باشد هیات ممکن است سهمی از مخارج قانونی را مطابق ماده ۵-۶۴ دادگاه داوری ورزش به محکوم له اعطا نماید.

substances Unauthorized (doping) among professional athletes. 2019: 13.

5. Engelberg T, Skinner J. Doping in sport: Whose problem is it? *Sport Manag Rev.* 2016; 19 (1):1-5.

6. Kavussanu M, Hatzigeorgiadis A, Marie Elbe A, Ring CH. The moral disengagement in doping scale, *Psychology of Sport and Exercise.* 2016; 24: 188e198.

7. Houlihan B. Achieving compliance in international antidoping policy: An analysis of the 2009 World Anti-Doping Code, *Sport Manag Rev.* 2014; 17(3), 265–276.

8. Kaufmann-Kohler G. Legal opinion on the conformity of certain provisions of the Draft World Anti-Doping Code. Lausanne: WADA. 2003. 51-57.

9. Shokri N. *Sport law.* Tehran: Jungle Publisher. 2012 (in Persian).

10. Coakley J. Assessing the sociology of sport: On cultural sensibilities and the great sport myth. *Inter Rev for the Sociology of Sport.* 2015; 50 (5-4): 406-402.

11. Kurgat PK. Doping in Sport: The Spirit of Sports, Human Rights and Human Resource Development Dilemma. *RUDN J of Law.* 2014;3: 270-285.

12. Mashhadi A. Principles and criteria of administrative juridical control in Swiss law. *Constitutional Law J.* 2012; 42(3): 291-301.

13. Richard M. Twenty-Five Years of the Court of Arbitration for Sport. *20 Marq Sports L Rev.* 2010; 20(2): 305-333..

14. Ghasemi M. Legislation knowledge in the shadows of Constitutional Law. *Constitutional Law J.* 2004; 2(3): 155-168. [Persian].

15. Nafziger J. Globalizing sports law. *Marquette Sports Law J.* 1999; 9(2): 225-238.